

RUSIA

suprafață: 17 098 242 km²
număr de locuitori: 142,3 mil.
(în iulie 2017)

rusa

ghid de conversație

RUSIA EUROPEANĂ

IMPĂRTIREA ADMINISTRATIVĂ A RUSIEI

Rusia este formată din 8 districte federale, împărțite, la rândul lor, în 21 de republici, 9 ținuturi, 46 de regiuni, o regiune autonomă și 4 districte autonome. Există două orașe federale: Moscova și Sankt Petersburg.

DISTRICTELE FEDERALE ȘI CENTRELE LOR

Districtele federale:
Districtele federal central (Moscova)
Districtele federal nord-caucazian (Piatigorsk)
Districtele federal nord-vestic (Sankt Petersburg)

LINGHEA

Ghid de conversație Linghea

român-rus

Ghidul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L. și Lingea s.r.o.
Publicat de Editura Linghea, Timișoara, 2018.

Ediția I, 2010

Ediția III, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Rusa : ghid de conversație

Timișoara : Linghea, 2018

ISBN 978-606-8837-66-6

811.161.1

© Lingea s.r.o., 2018

www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.

Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Despre limbă 6

Numere 10

Numeralele 10

Expresii comune 12

Formule de salut și de adresare 12

Să facem cunoștință 13

Cum ne luăm la revedere 14

Urări 15

Înțelegerea 15

Cereri, ordine și propuneri 16

Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția 19

Greșim, ne pare rău și ne cerem scuze 19

Acordul 21

Dezacordul, refuzul 22

Întrebări 23

Exprimarea timpului 26

Timpul 26

Lunile și anii 27

Zilele și săptămânile 29

Orele și minutele 30

Culori și dimensiuni 32

Culorile 32

Dimensiuni și caracteristici 33

Indicatoare 34

Indicatoare 34

Călătorii 42

Cum cerem informații despre drum 42

Controlul pașapoartelor și controlul vamal 43

Formulare, date personale 44

Cu mașina 46

Cu trenul 57

Cu avionul 61

Cu vaporul 65

Transportul în comun 68

Cazarea	70
Cazarea	70
Cum facem o rezervare, oameni și cărți	71
La hotel	73
Cazare la particulari	75
În camping	79

Mâncarea	81
La restaurant	81
Meniul	83
Aperitive	84
Feluri principale	85
Băuturi	89
Deserturi	91
Mâncăruri specifice rusești	92

În concediu	96
Vremea	96
Turism	98
Vizitarea orașului	101
Spectacole de seară	104
La bar	106
Flirtul	109

Sport și timp liber	112
Sporturi de vară	112
Ștrand, piscină, plajă	113
Scufundări	116
Pescuitul	118
Ciclism	119
La fotbal	122
La fitness	123
La schi	124
La hochei	127

La cumpărături	129
Cum cumpărăm și cum plătim	129
Bani	131
Magazine și servicii	134
Alimente	136
	148

Foto & Video	141
Îmbrăcăminte și încălțăminte	142
La poștă	145

Situații de urgență	147
Situații de urgență	147
Probleme cu mașina	149
Accident	152
Primul ajutor	153
La poliție	158

Locuința	162
Locuința	162
Electrocasnice	164
Baia și toaleta	168

Familia	170
Membrii familiei	170
Starea civilă	172
Reuniuni de familie	173
Cum facem o invitație	175
În vizită	176

Munca	178
Locul de muncă	178
Cum căutăm un loc de muncă	182

Comunicare	185
La telefon	185
La calculator	187

Dicționar rus-român	192
----------------------------	-----

Dicționar român-rus	238
----------------------------	-----

Elemente de gramatică	284
------------------------------	-----

Informații utile	304
-------------------------	-----

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Numere
Expresii comune
Exprimarea timpului
Culori și dimensiuni
Indicatoare

Numeralele

внутри oameni și cărți
Числительные

Numeralele cardinale

Количественные числительные

zero	ноль nol'
unu	один, одна adin, adna
doi	два, две dva, dve
trei	три tri
patru	четыре četirle
cinci	пять piat'
șase	шесть șest'
șapte	семь șeml'
opt	восемь vos'eml'
pouă	девять d'eviat'
zece	десять des'at'
unsprezece	одинадцать adin,ățăt'
doisprezece	двенадцать d'venațăt'
treisprezece	тринадцать trinațăt'
paisprezece	четырнадцать četirnățăt'
cincisprezece	пятнадцать p'atnațăt'
șaisprezece	шестнадцать șestnațăt'
șaptesprezece	семнадцать ș'emnațăt'
optsprezece	восемнадцать vos'emnațăt'
douăzeci și unu	двадцать один d'vațăt' adin
douăzeci și doi	двадцать два d'vațăt' dva
treizeci	тридцать trițăt'
patruzeci	сорок sorăk
cincizeci	пятьдесят p'atd'esiat
șaizeci	шестьдесят șăst'd'esiat
șaptezeci	семьдесят ș'eml'd'esiat
optzeci	восемьдесят vos'eml'd'esiat
pouăzeci	девяносто d'evlanostă
o sută	сто sto
o sută douăzeci	сто двадцать sto d'vațăt'

două sute	двѣсти dv'esti
o mie	тысяча tișlac'ă
două mii	две ты́сячи dve tișlac'i
o mie cinci sute optzeci și trei	ты́сяча пятьсо́т восемьдесят три tișlac'ă p'at'sot vos'eml'd'esiat tri
un milion	миллион m'illion

Numeralele ordinale

Порядковые числительные

primul	пѣрвый p'ervăi
al doilea	второ́й ftaroi
al treilea	трѣтий tr'etii
al patrulea	четвѣртый četviorțai
al cincilea	пѣтый piatăi
al șaselea	шесто́й șăstoi
al șaptelea	седьмо́й ș'ed'moi
al optulea	восьмо́й vas'moi
al nouălea	девято́й d'eviatăi
al zecelea	десято́й d'esiatăi
al douăzecilea	двадцатый d'vațătăi
al treizecilea	тридцатый trițătăi
al o sutălea	со́тый sotăi

Fracții

Дроби

(o) jumătate	пол-, полови́на pol-, pălavină
unu și jumătate	один с полови́ной adin s pălavinai
o treime	(одна) трѣть (adna) tr'etl'
două treimi	две трѣтьх dve tr'etih
un sfert	(одна) четвѣртая, четвѣрть (adna) četvortăia, četv'ert'
trei sferturi	три четвѣртьх tri četviorțăh
o cincime	(одна) пѣтая (adna) piatăia
o șesime	(одна) шестăя (adna) șăstăia
o șeptime	(одна) седьмăя (adna) ș'ed'măia
o optime	(одна) восьмăя (adna) vas'măia
a noua parte	(одна) девя́тая, девя́тая частъ (adna) d'eviatăia, d'eviatăia č'last'
o zecime	(одна) деся́тая (adna) d'esiatăia
o sutime	(одна) со́тая (adna) sotăia

Formule de salut și de adresare

Приветствия и обращения

Bună dimineața. Bună ziua.	<i>Доброе утро!</i> dobrăie utră! <i>Добрый день, Здравствуйте!</i> dobrăi d'en!/, zdrazstvit'e!
Salut.	<i>Привет!, Салют!</i> prîv'et!, saliiut!
Bună seara. Noapte bună.	<i>Добрый вечер.</i> dobrăi v'eč'er <i>Спокойной ночи.</i> spakoinăi noč'i
Mă scuzați...	<i>Извините...</i> izvinit'e
Pe mine mă așteptați? Mă bucur să vă văd.	<i>Вы меня ждете?</i> vî m'enia jdiot'e! <i>Я рад вас видеть.</i> ja rat vas vid'et'
Nu te-am mai văzut de-un car de ani.	<i>Я (очень) давно тебя не видел.</i> ja (oč'en) davno t'ebia n'e vid'el
Ce mai faceți? Ce vă mai face familia? Ați avut o călătorie plăcută? L-ați găsit ușor?	<i>Как поживаете?</i> kak păjăvajte! <i>Как (ваша) семья?</i> kak (vašă) s'em'ia? <i>Как (вы) доехали?</i> kak (vî) daiehăli! <i>Вы нашли это без затруднений?</i> vî našli etă b'es zătrudn'enii?
N-au fost probleme pe drum. Ați mai fost vreodată aici?	<i>Поездка произошла гладко.</i> paieztka prăiiazașa glatkă <i>Вы здесь уже (когда-нибудь) были?</i> vî zdes' uje (kagda-nibut') bili?
Mulțumesc de întrebare.	<i>Спасибо за ваш вопрос.</i> spasibă za vaș vopros
Eu sunt bine. Dumneavoastră? Așa și așa. Nu mă pot plânge.	<i>(У меня) всё хорошо. А вы как?</i> (u m'enia) fsio hărăšo a vî kak? <i>Нормально., Так себе.</i> narmal'nă, tak s'eb'e <i>Мне не на что жаловаться.</i> m'n'e n'e na što jalăvăt'a
Arătați bine. Domnule/Doamnă... Doamnelor și domnilor!	<i>Вы хорошо выглядите.</i> vî hărăšo vîgladit'e <i>Господин/Госпожа...</i> găspadin/găspaja <i>Дамы и господа!</i> damă i găspada!

Să facem cunoștință

Знакомство

Care este numele dumneavoastră? Cum te cheamă? Mă numesc... Dumneavoastră sunteți domnul...? Cine sunteți? Cine e (acolo)? Cine e doamna aceea? Ne cunoaștem? Vă cunoașteți?	<i>Простите, как вас зовут?</i> prastit'e, kak vas zavut? <i>Как тебя зовут?</i> kak t'ebia zavut? <i>Меня зовут...</i> m'enia zavut <i>Вы (случайно не) господин...?</i> vî (sluč'aină n'e) găspadin? <i>Кто вы?</i> kto vî? <i>Кто это?</i> kto etă? <i>Кто эта женщина?</i> kto etă jensj'ină? <i>Мы знакомы?</i> mî znakomă? <i>Вы знаете друг друга?</i> vî znaie't'e druk drugă? <i>Вы знаете мою жену?</i> vî znaie't'e maiu jănu? <i>Вы меня помните?</i> vî m'enia pomnit'e? <i>Мы (уже) встречались раньше?</i> mî (uj'e) f'streč'alis' ran'šă? <i>Откуда мы знаем друг друга?</i> atкуда mî znaem druk drugă? <i>К сожалению, я вас не помню.</i> k săjal'eniu, ja vas n'e pomn'u <i>Разрешите представиться.</i> răzrešit'e pr'ețtavit'a <i>Разрешите представить вам мою жену.</i> răzrešit'e pr'ețtavit'! vam maiu jănu <i>Вы представите меня...?</i> vî pr'ețtavit'e m'enia? <i>Вы можете нас познакомиться?</i> vî mojăt'e nas păznakomit'! <i>Познакомьтесь с...</i> păznakom'ties' s <i>Это господин/госпожа X.</i> etă găspadin/găspaja iks <i>Это мой муж/шеф.</i> etă moj muj/šef <i>Это мои коллеги мои.</i> etă moi sotrudniki. etă mai satrudniki
O cunoașteți pe soția mea? Vă amintiți de mine? Ne-am mai întâlnit/văzut undeva? De unde ne cunoaștem?	
Din păcate, nu-mi amintesc de dumneavoastră. Dați-mi voie să mă prezint. Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea. Îmi faceți cunoștință cu...? Ne puteți face cunoștință?	
Vi-l prezint pe... Domnul/Doamna X. Acesta este soțul/șeful meu. Acesta sunt colegii mei.	

Îmi pare bine (să vă cunosc).

Mi-a părut bine să vă cunosc.

Plăcerea e de partea mea.

Рáд(а) с вами познакóмиться.

rat(a) s vami pažnakomiŭa

Очень приятно с вами познакóмиться.

oĉeni priiatnâ s vami pažnakomiŭa

Мне было очень приятно.

mne bilâ oĉen' priiatnâ

Cum ne luăm la revedere

Прощание

La revedere.

До свидания. do svidaniia

Pa!

Пока! paka!

Ai grijă de tine!

Ну, давай, пока! nu, davai, paka!

Pe curând.

Пока!, До встречи! paka!, do fstr'eĉi!

Ne vedem mâine.

До завтра. do zaftrâ

La revedere.

Прощай(те). prașș'ai(t'e)

Transmiteți-le salutări din partea mea.

Передайте им (мой) привет.

per'edait'e im (moi) pr'iv'et

Îmi pare rău, mă grăbesc.

Простите, я спешу. prastit'e, ja sp'eșu

Trebuie să plec.

Мне пора (идти). mne para (itti)

N-am timp.

У меня нет времени. u m'enia n'et vr'em'eni

Ne vedem mâine la...

(Давай) встретимся завтра на...

(davai) fstr'etims'ia zaftrâ na

Ne auzim!

Дай знать о себе. dai znat' o s'lebe

Te sun!

Я (тебе) позвоню! ja (tebe) pažvan'iu!

Strângerea de mână

În Rusia, **bărbații** dau mâna de fiecare dată când se întâlnesc, chiar și atunci când vin la serviciu.

Femeile nu-și strâng mâna. Ele doar dau ușor din cap, iar dacă au o relație mai apropiată, se sărută pe obrazii.

Urări

Пожелания

Noroc! (la ciocnit)

За (ваше) здоровье! za (vașâ) zdarovie!

Noroc! (la strănut)

Будь здоров!, Будьте здоровы!

but' zdarof!, but' t'e zdarovâ!

Felicitări!

Поздравляю! paždravl'aiu!

Baftă!

(Желю) удачи! (jâlaiu) udaĉi!

Distracție plăcută!

Приятно повеселиться!

priiatnâ pâv'es'eliŭa!

Distracție plăcută!

Хорошо повеселиться! hârașo pâv'es'eliŭa!

Călătorie plăcută.

Счастливого пути. șș'tslivâvâ puti

Drum bun!

Удачи на дороге. udaĉi na daroghie

Să vă întoarceți cu bine!

Вернитесь целыми и невредимыми.

v'ernit'es' tselâmi i n'evredimâmi

La mulți ani!

Поздравляю с днём рождения!

paždravl'aiu s dniom raj'd'eniâ!

Sincere condoleanțe.

Искреннее соболезнование.

iskren'neie sâbal'eznâvaniie

Paște fericit!

Поздравляю с Пáсхой! paždravl'aiu s pashâ!

Crăciun fericit!

С Рождеством! s raj'd'estvom!

Un an nou fericit!

С наступающим!, С новым годом!

s nâstupaiușș'im!, s novâm godâm!

Bravo!

Это хорошо., Вот вам везёт.

etâ hârașo, vot vam vlezio!

Baftă!

Я желаю вам удачи. ja jâlaiu vam udaĉi!

Înțelegerea

Понимание

Poftim?

Простите, как? prastit'e, kak?

Scuze, nu înțeleg.

Извините. Я не понимаю.

izvinite ja n'e pânimâiu

Puteți să repetați?

Вы можете это повторить?

vi mojâte etâ pâftrâti?

Ce-ați spus?

Что вы говорили/сказали?

șto vi gâvarili/skazali?

M-ați înțeles greșit.

Puteți să-mi explicați?

Vorbiți engleză/germană/
/franceză/spaniolă/
/italiană/rusă?

Nu vorbesc rusă.

Nu vorbesc foarte bine
rusa.

Vorbesc doar un pic
germană.

Vorbiți mai rar, vă rog.

Nu știu cum se spune (la
asta) în rusă.

Ce înseamnă asta?

Îmi puteți nota pe ceva?

Cum se spune (la asta) în
rusă?

Cum se pronunță acest
cuvânt?

Mă înțelegeți?

Înțeleg.

Înțeleg.

Îmi pare rău, tot nu (vă)

înțeleg.

Вы меня неправильно поняли.

vi m'enia n'pravil'nā pon'ali

Вы можете мне это объяснить?

vi mojâte m'nie etā abiasnit'?

*Вы говорите по-английски/по-немецки/
/по-французски/по-испански/по-
-итальянски/по-русски?*

*vi gavarite pā-angliiski/pā-n'em'ețki/pā-
-franțuzski/pā-ispanski/pā-italianski/pa-ruski?*

Я не говорю по-русски.

ja n'le gāvariu pa-ruski

Я не очень хорошо говорю по-русски.

ja n'le o'čeni hārašo gāvariu pa-ruski

Я только немножко говорю по-немецки.

ja tol'kā n'iemnojkā gāvariu pā-n'em'ețki

Говорите, пожалуйста, медленнее.

gāvarite, pajalāstā, m'ed'llen'eie

Я не знаю, как это сказать по-русски.

ja n'le znaiu, kak etā skazat' pa-ruski

Что это значит? što etā značit'?

Вы можете (мне) это написать?

vi mojâte (m'ne) etā nāpisat'?

Как это сказать по-русски?

kak etā skazat' pa-ruski?

Как произносится это слово?

kak prāiznosit'sia etā slovō?

Вы меня понимаете?

vi m'enia pānimaet'e?

(Я) понимаю, (Я) понял.

(ja) pānimaui, (ja) pon'al

Всё ясно, Я понял. fsio jasnā, ja pon'al

Простите, я всё же не понимаю.

prastit'e, ja fsio je n'le pānimaui

Îmi puteți da...?

Îmi puteți spune...?

Vă pot ruga ceva?

Îmi puteți da un sfat...?

Ați putea să vă ocupați de
asta?

Mi-ar plăcea să...

Aș vrea să vă întreb...

Ar fi posibil să...?

Aș dori să vorbesc cu...

Aș dori să stabilem o
întâlnire.

Am putea să ne întâlnim?

Ați putea să așteptați o
clipă?

Pot să împrumut asta?

Veniți să mă luați?

Puteți să-mi dați...?

Aș vrea să știu dacă...

Puteți să aflați asta
(pentru mine)?

Mă scuzați, am nevoie
de...

Pot să vă ajut?

Caut...

Mă puteți duce acolo?

Cel mai bine ar fi să...

Ați vrea să...?

Ce-ai zice de...?

Am putea (să mergem
la)...

Veniți cu noi?

Могу я получить...? magu ja pālučit'?

Вы можете мне сказать...?

vi mojâte m'nie skazat'?

Вы могли бы что-то для меня сделать?

vi magli bi što-tā dlia m'enia zd'elāt'?

(Не) могли бы вы мне посоветовать...?

(n'e) magli bi vi m'nie pāsav'etāvāt'?

Вы могли бы организовать это дело?

vi magli bi argānizavāt' etā d'elā?

Я хотел бы... ja hat'e'l bi

Я хотел бы вас попросить...

ja hat'e'l bi vas pāprasit'

Было бы возможно...? bi'lā bi vazmojnā?

Я хотел бы говорить с...

ja hat'e'l bi gāvarit' s

Я хотел бы договориться о встрече.

ja hat'e'l bi dāgāvārit'a o fstr'e'čie

Не могли бы мы встретиться?

n'e magli bi m'i fstr'e'tit'a?

Не могли бы вы минуточку подождать?

n'e magli bi vi minutāč'ku pādajdat'?

Могу я одолжить это? magu ja adaljit' etā?

Вы меня заберете? vi m'enia zāberiot'e?

Подайте мне, пожалуйста...

pādait'e m'nie, pajalāstā?

Мне интересно (узнать), если...

m'nie inter'esnā (uznat'), esli...

Вы можете это узнать?

vi mojâte etā uznat'?

Простите, мне надо...

prastit'e, m'nie nadā

Я могу вам помочь? ja magu vam pamoč'?

Я ищу... ja ișș'u

Вы можете меня отвести туда?

vi mojâte m'enia atvēst'i tudā?

Лучше всего будет... lučșā fsevo budet

Не хотели бы Вы...? n'e hat'e'l bi vi?

А как насчёт...? a kak nașșiot'?

Мы могли бы допустить (идти)...

m'i magli bi dapustim (itti)

Вы присоединитесь к нам?

Cereri, ordine și propuneri

Прóсьбы, поручения и предложения

Mă puteți ajuta?

Вы могли бы мне помочь?

Dacă nu vă deranjează.

Если вам это не мешает.

Sunteți de acord?

iesli vam etă n'e meșaiet

Вы согласны? vi saglasnâ?

Vă interesează? *triu oame*

Вам это интересно? vam etă inter'esnâ?

Să-l chem?

Мне его позвать/пригласить?

mn'e iev'o pazvat'/priglasit'?

Sunteți sigur?

Вы в этом уверены? vi v etăm uv'erlenâ?

De ce nu?

А почему бы нет? a păčemu bi n'e?

Cum doriți.

Как вы хотите., Как вам угодно.

kak vi hatit'e, kak vam ugodnâ

Va trebui să...

Вы должны будете... vi daljni budet'e

Așteptați un moment, vă rog.

(Подождите) минуточку, пожалуйста.

(pădajdit'e) minutăč'ku, pajalâstâ

Puteți intra.

(Вы) можете войти. (vi) mojât'e vaiți

Intrați!

Войдите!, Входите! vaidit'e!, vhadit'e!

Haideți înăuntru!

Проходите! prăhadit'e!

Dați-vă jos haina.

Разденьтесь, пожалуйста.

razden'ties', pajalâstâ

Luați loc.

Садитесь. sadit'es!

Simțiți-vă ca acasă.

Чувствуйте себя как дома.

čufstvuit'e siebia kak domâ

Haideți să vă arăt casa/apartamentul.

Я вас проведу.

ja vas prăvedu

Cu ce să vă versesc?

Что вам можно предложить?

što vam mojnâ predajit'?

Doriți să beți ceva?

Не хотите ли выпить что-нибудь?

n'e hatit'e li vipit' što-nibut'?

Serviți-vă.

Угощайтесь. ugașș'ait'es!

Mai ia.

Угощайся., Возьми (себя ещё).

ugașș'ais'a, vaz'mi (siebe) iisșio

Mai doriți?

Вы хотите ещё? vi hatit'e iisșio?

Lăsați-ne singuri.

Оставьте нас одних. astaf'te nas adnih

Plecați!

Уходите! uhadit'e!

Ieși!

Вон (отсюда)! von (aț'iudâ)!

Dispari!

Убирайся! ubirais'a!

Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția

Благодарность и удовольствие

Mersi!

Спасибо! spasiabâ!

Mulțumesc frumos.

Большое спасибо. ballșoie spasiabâ

Mulțumesc pentru tot.

Спасибо за всё. spasiabâ za fsio

N-ai pentru ce.

Не за что. n'e za što

Cu plăcere.

Пожалуйста. pajalâstâ

Cu plăcere.

Пожалуйста., Не стоит.

pajalâstâ, n'e stoit

Frumos din partea

Это очень мило (с Вашей стороны).

dumneavoastră.

etă očen'i milâ (s vașai stărani)

Mulțumesc anticipat.

Заранее спасибо. zaran'eie spasiabâ

Ne place aici.

Мне здесь нравится. nam zdes'i nraivâ

Mi-a plăcut mult aici.

Мне здесь очень понравилось.

mn'e zdes'i očen'i panravilâs!

Vă vom recomanda

Мы будем рекомендовать вас нашим

conoscuților noștri.

знакомым. mi bud'em riekâm'endavat'i vas

nașam znakomâm

Nu suntem foarte

Мы не очень довольны услугами...

mulțumiți (de servicii)...

mi n'e očen'i dovol'nâ uslugâmi

Nu ne place camera

Нам не нравится наш номер.

noastră.

nam n'e nraivâ naș nom'er

Cerem o reducere.

Мы требуем скидку. mi t'rebuiem skitku

Îmi vreau banii înapoi.

Я хочу вернуть деньги.

ja haču v'ernut' d'en'ghi

Ne vom plânge

Нам придётся жаловаться начальнику

conducerii de...

na... nam pridioța jalâvâța načal'niku na

Greșim, ne pare rău și ne cerem scuze

Извинения, ошибки и сожаление

Îmi pare rău.

Мне очень жаль. mn'e očen'i jal!

Îmi pare foarte rău.

Мне (очень) жаль. mn'e (očen'i) jal!